

Raad voor de rechtshandhaving

Jaarplan 2020

Raad voor de rechtshandhaving

Jaarplan 2020

Hoofdstuk 1. Jaarplan

Onder verwijzing naar artikel 36 van de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving legt de Raad het jaarplan 2020 voor. De Raad maakt de keuze voor de inspecties vanuit het maatschappelijk belang en het belang van een goed functionerende rechtshandhaving in de landen.

1.1 Werkzaamheden 2020

Voor wat betreft Curaçao, Sint Maarten en Caribisch Nederland (BES);

1. Algehele review aanbevelingen Raad

De Raad heeft vanaf 2012 meer dan 100 inspectierapporten uitgebracht. De Raad onderzocht de effectiviteit, de kwaliteit van de taakuitoefening en het beheer van de organisaties van de justitiële keten in Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba, als ook de kwaliteit en effectiviteit van de justitiële samenwerking tussen de landen.

Het monitoren van de opvolging van aanbevelingen gebeurt al enige jaren, zij het zonder daarover direct apart te rapporteren. Tot op heden vond monitoring plaats bij het instellen van een vervolgonderzoek na tenminste twee jaar (review) of ten behoeve van de jaarlijkse Staat van de rechtshandhaving. Vanaf 2020 wil de Raad het monitoren van de uitvoering van aanbevelingen intensiveren om daarmee de opvolging van aanbevelingen te stimuleren en bij te dragen aan de implementatie ervan. De Raad zal met

ingang van 2020 onderzoek doen naar de wijze waarop uitvoering is gegeven aan de aanbevelingen. De Raad wil hierbij ook aandacht besteden aan de effectiviteit bij de realisatie van aanbevelingen, en op de ruimte en middelen die de organisaties daarvoor krijgen. Ook is het van belang om aanbevelingen op hun actuele waarde te beoordelen, mede tegen de achtergrond van de ontwikkeling van de instanties, van de keten en van de rechtshandhaving in zijn geheel.

De Raad zal op basis hiervan (korte) rapportages aan de minister en de organisaties aanbieden en uniforme en gebruiksvriendelijke 'dashboards' opstellen. Op deze manier kan de Raad beter het effect van zijn aanbevelingen meten en kan er door de minister of de organisaties - zo nodig - tijdig worden bijgestuurd. Het voorgaande mondt uit in een (gebruikelijk) inspectierapport van de Raad. Langs deze weg wordt ook gewaarborgd dat de parlementen - via de ministers van Justitie - geïnformeerd en betrokken zijn en blijven.

Om de resultaten van de algehele monitoring te kunnen vergelijken en *best practices* binnen de rechtshandavingsketen van de landen te kunnen identificeren, zal de Raad de monitoring zoveel mogelijk op vergelijkbare wijze uitvoeren met teams samengesteld uit de inspecteurs van alle vestigingen.

Voor wat betreft de opvolging van de aanbevelingen bevinden de landen zich in verschillende stadia van ontwikkeling van de strafrechtketen, waardoor de diepgang van het monitoren enigszins zal verschillen.

2. Doorlooptijden

In 2020 verricht de Raad een onderzoek naar de doorlooptijden van strafzaken in de strafrechtsketen. Met dat onderzoek beoogt de Raad inzicht te krijgen in zowel de duur van strafzaken als in het aandeel van elk van de organisaties in die doorlooptijden.

Dit onderzoek stond reeds op het jaarplan 2019 voor secretariaat Sint Maarten en zal gezamenlijk met de andere secretariaten voor alle landen worden uitgevoerd. Naar verwachting zal voor dit onderzoek veel dossieronderzoek nodig zijn, hetgeen relatief tijdrovend is. Gelet op de omvang van de andere onderzoeken verwacht de Raad derhalve niet eerder dan 2021 een rapportage te kunnen opleveren.

3. Detentieonderzoeken & monitoring aanbevelingen CPT

Net als in de jaren 2016 t/m 2019 zal de Raad de opvolging van de door de Raad en de CPT geformuleerde aanbevelingen monitoren. Deze activiteit vloeit voort uit een verzoek uit 2015 van het Justitieel Vierpartijenoverleg (JVO), het halfjaarlijkse overleg van de ministers van Justitie (& Veiligheid) van de verschillende landen binnen het Koninkrijk, en is periodiek herhaald, laatstelijk in juli 2019.

4. Staat van de rechtshandhaving

De Raad brengt elk jaar een Staat van de rechtshandhaving uit conform artikel 33 van de Rijkswet. In de loop van de jaren heeft dit zich van een beknopt document ontwikkeld naar een rapport waarin met een overkoepelende blik verslag wordt gedaan van de staat waarin de rechtshandhaving zich in het voorgaande jaar of jaren bevindt.

Voor wat betreft Sint Maarten en Curaçao;

5. Doorlichting Landsrecherche

De Raad is belast met de algemene inspectie van (onder meer) de politie met betrekking tot de effectiviteit, de kwaliteit van de taakuitvoering en het beheer daarvan.

In de Rijkswet Politie, in het Landsbesluit organisatie, taken en bevoegdheden Landsrecherche en in de 'Aanwijzing taken en inzet Landsrecherche' wordt onder meer de inrichting van de Landsrecherche omschreven alsook het soort zaken waarmee de Landsrecherche van Curaçao en de Landsrecherche van Sint Maarten kunnen worden belast.

In voorgaande onderzoeken van de Raad is de Landsrecherche steeds zijdelings aan de orde gekomen als één van de bij het desbetreffende onderwerp van de inspectie betrokken organisaties. In 2020 zal de Raad deze inspecties, gezien de belangrijke taak van de Landsrecherche in zowel Curaçao als in Sint Maarten, daarom specifiek richten op doorlichting van de Landsrecherche Curaçao en de Landsrecherche Sint Maarten. Onder meer de kwaliteit van het beheer en de taakuitoefening zal hierbij aan de orde komen.

Voor wat betreft Curaçao;

6. Aanpak autodiefstal

Autodiefstal vormt op Curaçao een groot probleem. De hieruit voortvloeiende schade is omvangrijk en raakt meerdere groepen. Naast de eigenaar ondervinden onder meer verzekeringsmaatschappijen schade van autodiefstal, hetgeen weer tot premieverhoging kan leiden.

De Raad heeft besloten om onderzoek te verrichten naar de aanpak van autodiefstal, waarbij in ieder geval zal worden gekeken naar de omvang, de organisatie van de bestrijding van autodiefstal en de mate waarin stakeholders samenwerken om autodiefstal te minimaliseren en te voorkomen. De integrale-, de preventieve- en de repressieve aanpak worden hierbij belicht en waar mogelijk getoetst.

Voor wat betreft Sint Maarten;

7. Algehele review en Landsrecherche

Op Sint Maarten is momenteel de meeste winst te behalen door te kijken naar de opvolging van de aanbevelingen die de Raad in het verleden heeft gedaan. De focus zal daarom in 2020 liggen op een diepgaande en algehele review van de opvolging van de eerder gedane aanbevelingen per organisatie. Voorts zal de Raad in Sint Maarten - naast de hiervoor genoemde gezamenlijke onderzoeken - een (thema-)onderzoek doen naar de Landsrecherche.

Voor wat betreft Caribisch Nederland (BES);

8. Handhavinginstrumentarium Caribisch Nederland

Tien jaar na de staatkundige hervormingen binnen het Koninkrijk, acht de Raad een onderzoek passend naar de werking van het systeem van handhaving, waarbij mede kan beoordeeld of uitvoeringsorganisaties over toereikende handhavinginstrumenten beschikken.

In 2010 is voor wat betreft Caribisch Nederland in het kader van de staatkundige hervormingen grotendeels de geldende NA-wetgeving overgenomen. Vanwege legislatieve terughoudendheid gedurende de eerste 5 jaar na de transitie is die wetgeving nauwelijks aangepast. Echter de daaropvolgende 5 jaar zijn er evenmin fundamentele aanpassingen geweest. De voorgenomen invoering van het jeugdstrafrecht is na 10 jaar de eerste grote vernieuwing. De vraag rijst of het wettelijk kader nog voldoende toereikend is voor de rechtshandhaving. Deze vraag is mede relevant omdat de wet- en regelgeving zelf *ten tijde van 2010* ook al sinds jaren niet was gemoderniseerd.

De Raad wil mede onderzoeken of het strafrechtelijk instrumentarium aansluit op de normen die op in Caribisch Nederland gangbaar is. De Raad zal daarbij oog houden voor de lokale context, maar ook kijken naar de lange-termijnvisie ten aanzien van de rechtshandhaving en het hiertoe benodigd instrumentarium (zie ook Staat van de rechtshandhaving 2018).

Het onderzoek zal vanwege zijn omvang en complexiteit naar verwachting de duur van het jaarplan overschrijden.

De Raad verwacht met dit onderzoek inzicht(en) te bieden in het geldende rechtssysteem van Caribisch Nederland en in de mate waarin modernisering en aanpassing daarvan noodzakelijk zijn. Daarmee hoopt de Raad bij te dragen aan de kwaliteit en effectiviteit van de rechtshandhaving in Caribisch Nederland.

1.2 Verloop uitvoering jaarplan

De Raad constateert dat vanwege diverse omstandigheden – met name de gevolgen van orkaan Irma en de bijstand die in verband daarmee door de beide andere secretariaten aan het secretariaat Sint Maarten moest worden gegeven - in 2018 en 2019 de secretariaten niet in staat zijn geweest om alle in het jaarplan 2019 opgenomen inspecties af te ronden. Deze zullen in 2020 worden afgerond.

De Raad hanteert een meerjarenplanning voor wat betreft te verrichten onderzoeken. Voor zover mogelijk zal de Raad indien er aanleiding toe is, onderzoek verrichten in aanvulling op de in dit jaarplan 2020 vermelde onderzoeken.

1.3 Bevordering van deskundigheid

De Raad werkt systematisch aan de verdere verbetering van zijn kwaliteit. De Raad hanteert als uitgangspunt dat de interne deskundigheid constant wordt bevorderd, waar nodig met multidisciplinaire deskundigheid. In 2020 versterkt de Raad zijn kwaliteit en deskundigheid door de onderlinge samenwerking tussen de secretariaten van de Raad verder te bevorderen, en waar mogelijk gezamenlijke trainingen te volgen.